

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške Slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Gena Novla je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Sküпно v edno fare . . . . . 4 K.
Gena Novla v Ameriko je na leto . . . . . 12 K.
Gena ednega drobea je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Csensoveh, CSERFOLD, Zalamegye.
K teml se more pošilati naročalno l vsi dopis, naj
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak amerikanski
dobijo k **NOVINAM** brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jezušovoga.“

„Nihájte do žétve.“

— Mat. 18. —

Gospodár je posejao dobro semen, prišao je pa neprijáteo, posejao je kokol pa ga gospodár ne dá vöpleti, ka ne bi ge kakše betvo pšenice tüdi preišlo poleg pletve. To je Gospodár, šteri ne dopüsti, ka bi samo edno dobro betvo prešlo, ráj trpí kokol. To je samo Bog mogoči včiniti. Tak známo, ka té Gospodár je Bog, kí je samo dobra stvoro pa glejte, kelko hüda je na sveti! Šatan je posejao kokol v Adamovo sreé, pa ga seja v vsa srca človeča pa hüdobija obláda na zemli, božni zdigujenov glavov hodije po svétí, jákost se pa more skrivati, či nešče preidti.

Lüdjé so pa dostakrát nepotrplivi polegtoga, ár vsaki sebé med pšenico računa pa ove drúge med kokol. Tak si mislijo: Čí li moja vláti, moja gláva, moje srcé malo preslabo, líkí pšenica je, ár ne vídi tramá v svojem oki. V lütkom je pa najménjši lod tüdi tram, celo drevo pred njím, záto vse za kokol drží okoli sébe. Pa tü je zrok, zakaj je boj.

Vsaki se za služábníka Gospoda nebeskoga drží, pa en čas kríči za Bogom, zakaj ne strebi kokola, na zádnje se ponavoli krícati, príme sam za orožjé pa šče vöstrebiti „hüdobne“ s té zemlé. Zdaj se že štrto leto trebíjo pa kelko pšenice, kelko dobrih düš je že preišlo! To treblenjé se nam tak vídi, ka je skoro naopak, kak bi lüdjé štelí. Hüdobne so štelí zapraviti pa dobri ídejo — šče hvala Gospodári, ka on zdaj tüdi čuva nad svojöv zblodjenov decov pa na pragi ovoga sveta poprávi, ka njegova deca tü na zemli pokvárfjo.

Sv. matšeerkev zamán kríči, zamán opomána, zamán proš národe. Tak je glás rímskoga pápe, kak glás kričéčega v püstitai: Ne čüjejo pa ne henajjo.

Vöstrebiti nás, to je njuvo nakaneuje, ár so po njihovom míšlenji oni čüsta pšenica.

Prošimo Gospodára, našega smálenoga Bogá, naj pokáže svojo meč, naj zdigne svojo roko pa naj národóm v srcé položí, ka so samí sebi ne sodci, ka je on sodec nad namí pa on zná, ka de delae s kokolom za časa vélke žétve. Prošimo ga, naj pámeti i vüha národov obrné na rečí Sv. materecérkve, štera mír priporáča v božem iméni, ár níšče je ne od Bogá, kí ne poslúša njegove Sv. cérkve, štera sáma má rečí pravice na veke.

Bojna.

Naša offenziva proti Taljanom.

25. okt. Taljanski front. Dvanajseto bitje ob Soči (Isonzo) smo mi začnoli.

V gojčno ob 7 vöri smo začnoli streljati s štükami. Za edno vöre vu vetri, deži i snegi so pešaki naši napadali. Sovražnik se je žilavo branó, poldne smo že na več mestah med Rombon i Audza prekvdarili front.

Alpinski regimenti so pozajeli Flitsch.

Na Bainškoj visokoj planoti so Taljani našim napadam močno protistali.

Na gori sv. Gabrijela, pri Gorici iz obedve strani veliko strelanje.

Že 10.000 možov smo vlovili.

Na Flandrskom veliko strelanje. Od gošče Houthoulster do Paschendale bobneči ogenj. Pri kanali Oise-Aisne so Francozi napadali. Na krajini Ailette so se Nemci mekuoli Francozom, svoje čete nazaj potegnoli za kanal Oise-Aisne.

26. okt. Taljansko bojišče. Na Bainškoj visokoj planoti smo strli protistanje Taljanov. Sovražnik de mogó se sprazniti, ka je vu 11. bitji s žitkom jezero ljüdih zadobo.

Na krasí živahno bitje.

Vu dveh dnevah smo genoli Tal-

janski front na širini 50 kilometrov. — Taljanje uredno nazaj ídejo. Dosta oddelkov, štere smo v kraj vrezali, na odpretom poli doli deva orožje.

Do zdaj smo 30.000 možov vlevili, 300 štükov preštelí.

Na Flandrskom od gošče Houthoulster do Hollebeke bobneči ogenj. Francozi i Angluši so napadali.

Francozi so notri vdrti na ravnicó Ailette.

Nemci so svoje čete pri Chagnon nazaj potegnoli.

27. okt. Taljansko bojišče. Alpske čete, štajerski i tirolski lovei so pri Rombon, Canin strli Taljane. Nemci so pozajeli Monte Mataju.

Zahodno od Tolmina že na Taljanskoj zemli se bijemo.

Na Bainškoj visokoj planoti se Taljani močno branijo. Nazaj smo vzeli Vodice i Sveto Goro.

60.000 vlovlenih že mamó, poroblenih štükov pa 500.

Do zdaj smo doli strelili 26 letalov.

Na Flandrskom so Francozi i Angluši nove moči vrgli vu bitje, nego vse zaman bilo. Sovražnik je mogo zadovoljen biti, da je ništerne vrtine pozajeo.

Pri kanali Oise-Aisne veliko strelanje.

28. okt. Na Krasí i pri Gorici smo napadali. Taljani so ne mogli proti stanoti.

Pri Gradiški je major Moesáry s kösečkimi 11. Reg. loveami prek stopo Sočo (Isonzo) po gorečem mosti i pozajeo Montefortin.

Gorico smo pozajeli.

Bainška visoka planota, breg Kuk je vu naših rekah.

Taljanje so do zdaj vu vlevlenih 80.000 možov zgübili, štükov 600.

29. okt. Vu petih dnevah smo vse nazaj dobili, ka je sovražnik vu 11 bitjah od nas v kraj vzeo.

Gorico smo vu bitji na ulieah očí-

stili od sovražnika. Nemške i naše čete stojijo pred Udine.

Pri Plave smo 118 štukov dobili. Edna naša divizija vu nišernih vörah je zgrabila 60 častnikov, 3.000 vojakov, 60 štukov. Ka smo vu 12. bitji vu vojnih sredstvih zadobili, je više, dosta više od one množine, ka je leta 1915. pri našej offenzivi v Galiciji v naše roke spadnole.

Na Flandrskom velko strelanje pri Dixmuiden. Pri Böesinghe Stade za bobnečim ogujem so Angluši napadali. Pri Braye so Francozi napadali. Vse zaman.

Ad 22. so Angluši i Francozi zgübili 48 letal.

Na Macedonskom fronti boj s štükami.

30. okt. Taljane naši pred sehom tirajo. Prišli so za do vode Taljamento.

Generalis Belov je pozajeo Taljanski varaš Udine.

Na Flandrskom med goščov Houthoulster i kanalom Comines-Ypern bobneči ogenj.

Na Chemin des Dames boj s štükami.

Nemci so pri Beconvaux vu Francuške postojanke vdarili.

Nemci so zgübili ves Paschendaale. S proti napadom so nazaj vzeli.

31. okt. Naši kre potoka Taljamento i na benetskoj ravnici napredüjejo. Palmamano so pozajeli. Vlovili smo do zdaj više 120.000 možov, štukov pa vise 1.000.

Naša offenziva hitro naprej ide. Taljani so polojno svojih štukov zgübili. I oni so se na offenzivo pripravljali i štüke so na fronti meli, nego mi smo prvle na nje vdarili.

Kral je v Gorici hodo. Na konji je jahao na glavni trg. Prebivalštvo je ne nazeči bilo pri sprejnstvi. Taljan je vužigao, ropao prvle, kak so ga vöstirali.

Na Flandrskom so besni boji bili. Od gošče Houthoulster do kanala Comines-Ypern bobneči ogenj. Nemci so znovič zgübili ves Paschaudael. S proti napadom so nazaj vzeli.

Pri gošči Chaume nemški štüki so doli zavzeli Francoze, ki so šteli napadati.

Dom i svet. — Glási.

Slovo vzemeje: *Stanko* Mihal z Trnja, *Lebar* Anton z M. Polane, *Pančor* Franc z Domajinec, *Mihalč* Viktor z Pertoče, *Žalman* Jožef z Cankove, *Vörös* Štefan z Kapee, *Horvat* Martin z Črenovec, *Bohneč* Jožef z Gomilic, *Vinčec* Jožef z Trnja topničarje pri 14. teških topovih., *Marič* Alojz, 18. dbc. od Sv. Jürja, *Gjuran* Števan z Brezo-

vice, *Barbarič* Štefan i *Gornjec* Števan z Törnišča, *Čeh* Ignac z Nedelice, topničarje pri 19. tp., *Bundela* Rudolf, *Zrim* Števan, *Godar* Matjaš, 9. huszarje od Grada; od svojih dühovnikov, oče, matere, dedeka, mamice, bratov, sester, rodbine, sosedov, botrine, farnikov, pajdašov, od vrednika Novin, miše slovenske krajine i drage domače cerkvice, kje so si telikokrat dūšo nahranili z Jezusovim sladkim telom. Prosijo domače, naj ne jočejo za nje, nego molijo Boga, to, jedino to de njim pomagalo. V Mariji je njihovo vūpanja, štera je pripela v to lepo nebo, z šteroga njim tak milo sija sunce, sveti mesec i migljájo zvezdice. Zanašajo se na Angela čuvara pomoč tüdi, šteri de njim na strani stao, ka si dūše ne zovlačijo. Milo prosijo krepčilo slovenskoga čtenja, štero od srebra i zlata za bolše majo i vse lovijo za nje, kda pride. — Poslovi se nadale tüdi *Zrim* Ferenc 19. dbc z Doličov od vseh svojih dragih, prosi njihove molitve zasé i dobrim ljudém v obrambo zroči svojo družino sebé pa z popolnim vūpanjom sv. Družini: Jezuši, Mariji, sv. Jožefi.

„Čütim, da že nakonci žvljenja hodim.“ „Pot me je k grobi pripelala... Z mračnimi, tmičnimi pesotami vidim prileteti zadnjo noč, račun sklenena z tem svetom i Bogom... Vsi Svetci božje pomagajte mi posebno ti draga mati moja Marija, me ne odvrži! Angel čuvar, zagovarjaj mé. Ne bojim se groba! Pripravo sem se na dugi počinek v njem, trpo sem zadosta... Moji do se sužili za meov... ljúbili so me... Jaz njim pa pravim, naj si zbršejo suzé, mene več nikaj ne boli... Pomali me vsi pozabijo... Grob zapuščeni se mi porüši... Križ ž njega podere... nišče ne de znao, što počiva pod njim... pa tak je prav... *minljivost na večnost opomina premišljavajočega*“. — Š. J. vojak.

750 metercentov petrola dobi Vasmegeye. To je 50 procentov več, kak na preminöči mesec. Po tom računi bi več mogli dobiti, kak preminöči mesec. Ve pa li! Da bi dönok ednok nikši posvet vužgani bio vu pitanji petrola! Naš petrol se deli, pa mi nevemo, kak. Pa bi mogli znati, ve pa je naš.

Ne ga papira. Ministerski predsednik Wekerle nameni iz Rumunskoga — Kimpolung — papirnato fabriko na Vogrsko preseliti. Mogoče je, da pomenjka papir, da časniki menši ali pa celo ne do hodili en čas.

Vože od zvonov vojaštvo odnese. Kila 75 fl.

Na podporo Marijinoga Lista i Novin je nabral Horvat Janoš v Trnji 15 koron. Darüvali so: gdě. Takács Irma 2 kor., Doma Jožef 3 kor., Sobočan Jožef, Kolenko Marija, Hozjan Števan Brgles, Jantel Števan, Šarjaš Martin, Hozjan Štefan, vsaki 1 kor., Horvat Janoš 1 kor. 60 fl., Copot Matjaš 1 kor. 40 fl., Šarjaš Števan 60 fl., Krampaš Jožef 40 fl. — Na Cankovi nabral Vogrinčič Leopold 32 kor. 30 fl. Darüvali so z Cankove: Kočar Janoš, Dravec Ana, vsaki 2 kor., Gutman Števan 1 kor. 20 fl., Gumilar Ana, Vogrinčič Viktorija, Karolina, Mäea, vsaka 1 kor.; z Skakovec: Pavlinjek Marija 4 kor., Bac Verona, Dvorščak Matjaš, Britalnič Treza, vsaki 2 kor.; z Črnec: Fieko Ana 4 kor., Benko Andraš 1 kor., Lük Roza 60 fl.; z Topolovec: Idiš Mihal 2 kor., Žilavec Franc 1 kor., Geder Bara 50 fl. — Z Krašič: Kosednar Leopold 2 kor., Makovec Jožef, Kūzmiš Mihal, vsaki 1 kor. — V Gederovcih nabral Gibičar Matjaš 38 kor. 20 fl. Darüvali so: Edšid Štefan 10 kor., Gibičar Matjaš 4 kor., Edšid Roza, Jug Veronika, vsaka 2 kor., Sisko Leopold, Gibičar Ferenc, Kofjaš Veronika, Hári Jožef, Rác Lujza, Serec Marija, Keréc Jozefa, Kranjec Roza, Gomboc Ferenc žena, vsaki 1 kor., Kūzma Treza 80, Skališ Jožef, Vušina Ferenc, vsaki 60, Jug Ivan 50, Čontola Mihal 40, Edšid Ana 30 flilerev; Mariš Treza i Edšid Lujza, vsaka 4 kor. — Jezerokrat povrni vsaki najmenjši dar darovnikov i vsaki najmenjši trüd nabiraleov Sree Jezusovo!

Vrednik.

Odked je telko papirnatih penez prišlo? Avstrijanski finanški minister je vu kratkih rečah razložo, da či se državno vödavanje povekšava, povekšava se tüdi broj, račun papirnatih penez. Či je pa več papirnatih penez, tem menša je njihova moč, tem manje se za nje zna kupiti. Neverjetno je, nego tak je, s povekšanjom plače častnikov samo bolje doli bijejo penez onira, ki iz starih dohodkov morejo živet.

Minister je pravo, da ka dežela vöda, more se nazaj plačati s poreijov, s vojnim posojilom. Ka pa više ostane, ka se ne plača, se vzeme na dug od avstrijanske-vogrsko banke: to so papirnatih penezi.

Dežela dosta vödavanja ma, notrije-manja pa malo, zato je pa telko papirnatih penez med ljudstvom.

Prvo sredstvo bi bilo — kak pravijo, proti inflaciji največša šparavnost.

Drügo sredstvo bodejo vekše poreije. Tretjo sredstvo proti inflaciji bankam je vojno posojilo. Dežela žele, da bi skrite, pa či vösi ne skrite, nego zaman ležeče banke znovič na svetlo, med roke prišle, da bi ne trbelo mesto njih drüge zaovič vödavati.

Pri penezah je tak, ki se najbolje za njih boji pa je vküp spravlene skiva — on je sam sebi največši sovražnik, on doli bije penez sebi i drügim.

Či štete, da bi ne telko bank bilo, dajte je na vojno posojilo, kak vi pravite, dajte je na orsag.

Veljava penez. Veljava penez je spadnola. Nika ne mamó, da bi vozili vu druge države. Pred bojnov smo odavali pšenico, sirove materije, les za cimpranje, dohan. To je vse gorstavleno v jesen leta 1914. Vse moremo vojski dati: pšenico, dohan, sirovno materijo. Vojska si na pol leta naprej napuni svoje magazine.

V novešem vremeni so naši penezi vdarec debili od Bolgarov. Pol milijard vrednosti dohana ma, do zdaj smo pošiljali na Nemško dohan, zdaj pa mo ga mogli sami za vojsko od Bolgarov kúpiti.

Veljavo naših penez na en čas de zdigavalo vino. Tak računajo, da 400 milijon vrednosti vina bodemo izvažali vu druge dežele. Zvuntoga 600 milijonov zadene izvažá lesa, stercoga do posebno na Nemskom nčali.

Veljava penez po bojni de se zdigavala — sama od sebe —, čí mo povali dosta kaj takšega, ka de se vóvozilo.

Iz koj delajo nemške cigarete? „Slovenec“ piše: Iz Sobotice poročajo, da, kak je znano, so nemški tobačni tvorničarji (fabrikanti) do zdaj mešali med tobak palmine liste. Da tej zdaj ne majo, so se vrgli na orehovo listje ino so agenti v okolici Sobotice nakúpili veliko množino orehovoga listja po 50 koron.

Zgorela na poli. Petrovič Ferenea — od Grada — 4 let stara kći Irma je na polji bila s pajdašicami. Ogenj so naležili pa so se pri njem segrevali. Na ednok je začno gvant male Irmice goreti i prvle, kak bi njoj stoj na pomoč prišo, je zgorela.

Vu Spliti na Dalmatinskom 1 liter mleka 6 — 8 kor. Pa te ne ga nevole na sveti?

Pive iz slame. Pravijo, da so sirkove mekle zdaj zato tak drage, ar nabijo sirkovo slamo za kúhanje piva (šer). Tak je. Minister vogrski za prehrano grof Hadik se je te dni na orsáckom spravišči težo, da vogrski paver raj sirke začne povati, kak pšenico. Pova, ka se njemi bolje plača.

Sam sebe je operirac. V Austriji — Weissenbach — se je zgodilo. Franc Müller — norčasti je bio — vu kú-

linji si je z nožicom gori vrezó črvo, čreva je djao na stol i okoli 4 metrov je iz njih vkraj vrezó. Po tem se je spravo, da si črvo nazaj zašije, nego za volo zgübljene krvi je ne mogo dokončati, prvle je mro.

Kositrene žvegle na orgolah do rukivale. Na orgolah od zvúnaj gori napravlene žvegle iz kositra (cin) se prek vzemejo za vojastvo. Žvegle se tak morejo doli vzeti, da zato s orgolami se de dalo, čí včasí tak ne, kak prvle, svirati (igrati). Zato z notrašnje žvegle i med zvúnešnjimi one, štere se potrebne za igranje, se vózveti ne smejo. Zato orgole poznajoči kantor more nazeči biti. Rešene do samo orgole napravlene pred letom 1850, nego za te de še posebim mogla notri dati prošnja. Za kilo vojaštvo da 15 koron.

Boj na Taljanskom.

Kamkoli ide človek, zdaj si vsepoved od taljanskoga bitja gučije. Ne zaman je to občinsko spitavanje. Tú se velka dela godijo, štera so včenja puna, za nas zvišena i morebiti na konec bojne prevažna.

Zaistino je čüdno, ka v 11 groznih napadah so naši vojaki mogočni bili gori zadržati strašno moč sovražnika, šteri je misle, da na naš sprevod pride. Naš prijatelj bi mogo biti taljan, pomagati nas proti neprijateljah. Tak je bila zveza med nami. Mesto te dužnosti je prilike iskal za svajo. Ki se šče svaditi, vsikdar naide zrok, Dve leti nas napada, od stopaja do stopaja naprej ide. Kda smo 11. sočno bitje opravili, te smo mislili, da lehtar je nemogoče še eden napad gori zadržati. Taljanje pa se pripravljali, da nas poterejo. Pripravljanje na obojem kraji. En čas tihota, kak v leti pred groznim viherom. Zobston je bila papežova opomemba, da se naj protivniki mirijo; zobston je nemški kancelar i naš izvenski minister svojo pripravnost na glas dao, da smo gotovi se miriti; zobston smo se prtili, da čí se zdaj nemarije, pogodba de sledi že višišo cenó mela. Angluš je tem bole zakrižao, da se on dale šče boriti, i vsi ovi so za njim penavljali.

Marijin mesec je bio. Sveto čislo smo celi mesec molili, v pokornosti i vüpanji. Do toga mao so nam marijanski meseci vükdar tolažbo i meč princeli. Sledaje dni oktobra se je grozno začnólo na taljanskom fronti strelati. Štúki so doneli tak strašno, da

so okoli Sobote čüti bili i okna so se zdreznole.

Po tom pa se naš i nemški vojaki kak oroslanje napadnoli, kak da bi njim od zgora moč dana bila. Dugi čas pripravljeni, od vsega kraja potrdjeni taljanski front se začno gibati. Kak da bi se zemla tresila. Ki so se prevüpali, kak Goliatje so vkúp kapali. Začnoli so bežati, orožje doli davati, ali pa pobegnóti, i štúke, štere se proti nam v grozovitom številí vkúp zvozili, naj s njimi smrt deljjo, so našim prek nihali.

Čüdevito delo je bilo. Od dneva do dneva se je povešavalo število zgrablenih taljanov i osvojitih štúkov. Ob prvím 10 jezér, potem 30 jezér, za malí čas 60 jezér, te 100 jezér, i tak dale, dnes že vise 200 jezér zgrablenih.

Štúki ravno tak, dnes že do 2000 smo zaplenoli. Sovražnik je že dugi čas na našoj zemli stao, najlepše mesta i varaše osvojo, ali nam portúšo. Zdj pa je mogo vse povržti i mi daleč v Taljanskom orsagi hodimo. Tak nedovedno se je to vse zgodilo, da so mesta taljanska niti nej spraznoli. Prebivalci morejo vse nazaj nihati i pobegnóti.

Boži biš je malo kda koga tak dosegnó, kak taljana. Za prelomleno vernost more kaštígo trpeti.

Nevemo, kak de dale šlo. Velka dela se pripravljaje. Morebiti ga naša vojska od dva kraja stisne, kak klešče. Zadnje dni nam naznaníjo, da od zgorah, od tirelskoga kraja tūdi težimo taljana, ki de mogo te front tūdi sprazniti i se nazaj vleči.

Čí de nam Bog pomagao, toga najbolje zaníkojnoga sovražnika, ki nam je iz prijatelja neprotivnik postano, pomali poteremo. Vsi ki nepravilno meč vzemejo, s mečem preidejo. Srbija je zaničena, Rumenia potreta, Rusko je v medsebojnov domačov bojnov i revolucijov samo sebe pobilo.

Mi pa stojimo, čí ravno je celi svet proti nam stano. Zaistino lahko pravimo s psalmistom, da je milost božja, ka so nas nej zaničili.

Hvalo čütimo do smilenoga Boga i vüpanje mame, da nas ne povrže.

Pa milo si mislímo na naše batrívne vojake, med njimi na slovenske junake, ki se v teških bitkah borijo. Božja previdnost je čuva i naša skrbiliva lübezen je sprevaja na tühinski ravninah...

Listek.

Na Vsievcevo mi rože napravte na grob...

Na lepom bregi je gori rasla. Tam je dugši den, k v dolini. Sunce rane pošlje svoje trake prek okno, gor budi stanovnike. Zdrav je zrak i čisti. Pa tu tudi lada bolezen na plućah. To že s širomaškim kmetiskim stališom hodi. Kmet se boriti more s dostimi delami, tak i s vetrom, s lagojima vremenom, s dežom. Vu deli, vu borenji dobi svojo bolezen, dostakrat na smrt.

Jesen je. Dež začne iti, celi teden ide. Pride povoden, ta nese idinske snope. Kmet vu deži, vu vetri vó nosi iz vede snopje — trūde svojega dela. Pa betežen grata, v postel vleže.

Leto je. S cepami mlatijo. Slama je vóni pred jūmlom. Megla se završe, začne dež iti. Slamo hitro ščejo pod streho spraviti. Vu deli se shicajo, po plečah pa pokajo mrzle kaplje. Pa te či bi se ešče siromak s kakšov sūhov ganjov odeno i bi stopo za zavitje ali v hišo šo, — ne, na jūmli ostane pa se hladi, dobro njemi spadne i se rashladi. Prej, kak bi njemi mravle hodile po teli.

Siromak kmet, milūjem te. Kak vojak vu bitji, tak ti vu deli, vu borenji za vsakdanešnji krūh dobiš tvojo bolezen, dostakrat na smrt.

Vreden si vse česti.

Kak pravim, naša Maričika na lepom bregi, je tudi dobila bolezen na plućah. Kak, kak ne, — što bi to zdaj že znao povedati.

Kda so v pamet vzeli, je že kesno bilo. Hodla je k doktoram na vse kraje, hodla je v Gradec, — vse zaman bilo.

Po mali je ta vehnola. Ednok je samo od toga začnola gučati, da se spove. Ne so njoj za prva vervali. Nego kda je večkrat želela, so joj prizvali dūhovnika.

Spovedala sa je. Lehka spoved je bila. Nego žalostna spoved. Rožo doli vtrgnoti, štera še zdaj razvija, se vsakomi mili. Petnajset let je samo stara bila, njo na smrt opominati, je žalostno i težko delo.

Pa se je ne bojala smrti.

Velki i dugi beteg jo je ozoro. Celo leto je sama bila vu hiši, mati so se na poli skrbeli za krūh, oča pa — Bog zna daleč pod orožjom stali, — mela čas si dosta premišljavati. Tak je gučala, kak kakši stavec.

Čutila je, da merje. Materi je večkrat pravila, kda se je njim za šinjek obesila: Mati, jas merjem.

Mati so njoj žalostno djali:

— Ne, ne merješ.

— Kaj ne, mati, jas merjem, jas čūtima vu mojih prsah.

Eden večer je k sebi zvala male bračeke pa njim pravla:

— Mater bogajte, lepo paste krave...

Kda so njoj toga najmenšega v rokah prinesli k posteli, žalost se razlejala na njeno dūšo i pravila:

— Mati, toga sam štela vam pomagati gori rediti. To mi najbolje žmetno spadne...

Očo je večkrat spominala, da bi doma bili, da bi jo vu betegi varvali.

Prišle so pajdašice jo gledat i troštat. Na srce je njim zvezala. Na Vsievcevo mi rože napravte na grob...

Pa tak se je zgodilo.

Prišli so stric. Mati so pri posteli sedeli. Maričika je v postelji mirno spala.

Stric so svečo vužgali.

Mati so pravli, ne ešče.

Stric so Maričiki v roke djali sveče pa pravli:

— Ne vidiš, ka ti že mira.

Zaspala je, liki malo dete.

Pošta.

P. J. 14.—3. Bog lepo plati, dobe sem vaš dar. — Vlā. g. Kūhar Alojz, pleb. Nedela. Tvoj vrli farnik, Simon Stevan z Sūlinec, je lani sept. 23. vlevljen i se nahaja v Rusiji: Posselok, Jenakiewo, Gouv.: Jekaterinoslaw. Hvala na podpori. — Kisilak Ferenc oša. Vadarci. Vaš sin je ravno tu. — Č. g. Zerdin Jožef. Slani nesmo stavili Novin. Pomota je odtod, ka je njena naročina dana za podporo. Pozdrav! — Vindiš Stefan, desetnik, naznanja pajdašom, ka je njegov naslov zdaj M. k. 20/III. nēpf. gy. zlj. 4. sz. t.-pōsta 517.

100 litrov domače pijače

Elpis! vkrepčevalne, tēne in ųejo gasēēe si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškotelka, meta, pomaranēe strašnica in višnja. Neuspeh izkljuēen. Ta domaēa pijaēa se pije po leti mrzlo po zimi pa vroēe namesto ruma. Snovi z natenēnim navodilom stanejo K 12 poštne prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavec s tov pijaēov okrepa jo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgūbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grelich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Meravsko.

6
škatljic
cena poštna
prosto 4 K 40.

Pri potrebnoj i vredno-reči se ne pita za ceno. Dvojne mamo pa veselje če poceni pridemo do h. g. novite i neobhodne potrebne stvari. Takē so žalodec krepčajoēe i mile poganjajoēe Fellerove Barbara „Elsa-kroggljice.“

Neteēnost, mrtno do dela, poēasnost, slab izgled, slaba vola, večkratni glavobol, nesnemenost i druge slabe lastnosti navadno shajajo od slabe prebave.

Preti tem smotajavam i teškoēam pomagajo Fellerove „Elsa-Kroggljice.“

Fellerove „Elsa-kroggljice“ so narejene iz rastlin, narabi poganjajo, ne škodijo, so zanesljivo, žalodec krepčajoēe vrastvo. Predmet majo zato pred moēnimi poganjajoēmi sredstvi, štera žalodec i ųrevam škodijo. Posebno za deeo i ženske so pripravne „Elsa-Kroggljice.“ Cene predbojnske. 6 škatljie franko 4 K 40 fil., 12 škatljie franko samo 8 K 40 fil.

Iz lastne poskušnje pripravamo nadale bolesine vųsajoci Fellerov „Elsa-fluid.“ Pomaga proti lrganji, protini, šinjeka i prųboli i proti pedicam prepaha i prehlajenja; da zdrav sen, moene kite, ųivce. Predbojnske cene. 12 malih 6 dvojnih ali 2 specialnivi kantisi franko 6 K., 24 malih ali 12 dvojnih ali 4 specialne kante franko 10 K 60 fil., 48 malih ali 24 dvojnih ali 8 specialnih kant 20 K.

Ki te reči šēe mati, naj je naroči pri
Feller V. Eugen lekarniki,
Stubica, Centrala 146. (Zagreb žup.)

Razpošilanje se godi, ēe se penesi naprejpošljejo ali po povzetji. Priporaēa se penese naprejposlati po poštnoj izkaznici, da ovak pošta 12 fil. pristojbine raēana pri povzetji.

HRANIMO SE BOLE

i ozdravimo svojo deeo pa oslabljene, betone svoje domaēe, povekūajmo njuvo ųivotno moē po dobroj hrani. Zdravoga, moēnoga ųloveka ešēe sūhi krūh krepī. Ali mala deea, slabokrvni, slabi nadajoēeēe matere, oslabljeni, beteēni, trpeēi, starejši, ki so beteg ali druge vekšo nevolu prestali, deea mozolnata, zobē metajoši, porodnice i drugi slabi lūde ne morejo navadne hrane vųivati ar nemajo moēi za prebavo. Tei moro zato lahko prebavljive i jākō hrano meti i to najdejo v pravom Fellerovom ribjem olji. Nema niti slaboga ųiēeca, niti božnoga ųmaja, i je tak prijetno, da je tudi deea radi vzemejo. Ribje olje vno go profesorov i dravnikov pripravāēa, krv i mišišje raste ponjem, pri deci da zras kostem i njim dihalnice dobrodejno ofriši kakti gut, prsi i plūēa. Telo okrepi, povspeši ozdravljenje, okrepaēanje, telo ojunaēi proti betegom, da tek, prebavo tira, oslabljenost, slabokrvnost, slabo hranjenje odstrani i poleg toga je li zadosta poceni. Brezpogojno je veē vredno kak vsaki inozēmski zmes emulzio, praēek i spodobne reēi. Cene predbojnske 2 kanti franko pošlje za 5 kor. v pravoj kakovosti

Feller V. Eugen, lekarnar
Stubica, Centrala 146. (Zagreb žup.)